

ANALELE ȘTIINȚIFICE ALE
UNIVERSITĂȚII „AL. I. CUZA” IAȘI
Tom LX, nr. 2, s. II – c, Geografie 2014
ISSN 1223-5334 (printed version)

© Author(s) 2012. CC Attribution 3.0 License

SCIENTIFIC ANNALS OF
“AL. I. CUZA” UNIVERSITY OF IAȘI
Volume LX, no. 2., s. II – c, Geography series 2014
(online version) 2284-6379 e-ISSN
<http://dx.doi.org/10.15551/scigeo.v60i2.348>

BOOK REVIEWS/RECENZII

Book review of: *Atlasul Electoral al României (1990-2009)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, ISBN 9 789737 036292, 754 p cu planșe color și comentarii, **coordinator:** Corneliu Iațu, **authors :** Ionel Boamfă, Ciprian Alupului, Sebastian Năstuță, Silviu Petru Grecu, Romeo Asiminei, Raluca Ioana Horea-Șerban, Voicu Bodocan, Aurelian Giugăl, Cătălin Timofciuc.

Studiul comportamentului electoral a căpătat în perioada contemporană o importanță deosebită, în concordanță cu procesul de consolidare a democrației participative. Căderea regimurilor totalitare în Europa de Est a readus în atenția cercetătorilor români procesul electoral, după o lungă perioadă de mimetism democratic. Ideea creării unui atlas ilustrativ pentru dinamica procesului electoral dintr-o anumită perioadă nu este nouă, dacă ne raportăm la lucrări precum Dave Leip's Atlas of US Presidential Elections, publicate după fiecare ciclu electoral sau Atlas électoral de la France, publicat la editura Seuil în anul 2001, sub coordonarea lui Frédéric Salmon, cu analize extinse pe mai bine de 150 de ani. Pentru România însă, lucrarea de față are un caracter de noutate, atât prin finețea scării de analiză (până la nivel comunal cel mai adesea) cât și prin caracterul exhaustiv, abordând practic toate exercițiile electorale din intervalul asumat.

Caracterul net geografic, asigurat de multitudinea materialelor grafice și cartografice, rezultate din analiza multivariată a informațiilor cu caracter electoral, georeferențiate conform structurii administrative specifice fiecărui moment, este dublat de o profundă amprentă sociologică și politologică, adresându-se astfel unui spectru larg de cititori, constituindu-se într-un instrument util pentru oricine dorește să deslușească dinamica structurilor politice românești, în profil teritorial, într-o perioadă capitală pentru reinstaurarea unui climat social-politic convergent cu principiile democratice. Acest caracter net interdisciplinar este de altfel sugerat și de încadrarea acestei lucrări în colecția de studii de geografie politică, un subdomeniu geografic aflat la interferența cu științele social-politice.

Opțiunea pentru o prezentare trilingvă este binevenită pentru a mări capacitatea de diseminare, din această perspectivă lucrarea putând fi citată drept exemplu în domeniu. Având în vedere anvergura lucrării, structura propusă păstrează o evidentă amprentă cronologică în toate cele trei capitole, necesară surprinderii schimbărilor politice, modificării legislației specifice sau radiografierii rezultatelor exercițiilor electorale din perioada studiată.

Lucrarea debutează cu prezentarea unei diagrame sintetice a evoluției scrutinurilor din spațiul românesc, începând cu anul 1931, după o prefață riguros întocmită de către profesorul Alexandru Ungureanu. Primul capitol, continuă practic diagrama sintetică detaliind evoluția vieții politico-electorale, cu accent pe dinamica unor doctrine care au generat direcții de acțiune politică specifice. Într-un al doilea capitol este întregită prezentarea obiectului analizelor statistico-cartografice care au stat la baza redactării atlasului, prin urmărirea modificărilor suportate de legislația electorală. Aceste două capitole constituie suportul celui deal treilea, și cel mai consistent, intitulat "Radiografii electorale în România postdecembristă". Divizat la rândul lui în șapte subcapitole supraspuse fiecărui ciclu electoral din perioada studiată, acest capitol utilizează o schemă de analiză care încadrează fiecare scrutin în contextul social-economic specific, urmărind modul de desfășurare al campaniilor și analiza rezultatelor alegerilor. Fiecare din aceste subcapitole se încheie cu o analiză sociologică a votului.

Valoarea acestei lucrări nu este dată numai de ineditul său în spațiul editorial românesc ci și de relevanța cu care au fost surprinse o serie de fenomene specifice, de la manifestarea tot mai acută a absenteismului la permanentizarea unor disparități teritoriale puternice, mai ales din perspectiva preferințelor electoratului. Deși nu își propune să furnizeze explicații elaborate asupra acestor fenomene, lucrarea incită prin semnalarea cartografică a importanței conjuncturii, a structurii etnice a populației, a clivajului urban-rural sau a nivelului de trai în diferențierea peisajului electoral. Sunt nuanțate și unele locuri comune introduse de formatorii de opinie în ultimii 20 de ani, cum este acela care acreditează Moldova drept fief electoral al partidelor de stânga, fapt contrazis de plasarea foarte evidentă a centrului de greutate al acestora în sudul țării, cu precădere în Oltenia sau în sudul și estul Munteniei, indiferent de specificul exercițiului electoral. În același mod transpare și preferința pentru opțiunile naționaliste moderate în Transilvania sau de factură mai extremistă în spațiile rurale periferice, mai izolate din sudul și estul țării. Utilizarea unor metode de analiză multivariată sau a unor indicatori este un alt atu al acestei lucrări, scoțând astfel în evidență contrastele, la diverse scări de analiză, toate lăsând loc reflecției asupra importanței calculului politic dar și al hazardului în conturarea anumitor tendințe ale comportamentului electoral.

Dimensiunea lucrării și profunzimea analizei o impun de la sine drept un material capital pentru analiza fenomenelor legate de procesul electoral din România. Întru-totul comparabil cu lucrări similare publicate în străinătate, cu multe elemente inovatoare chiar, în special din perspectiva utilizării unor mijloace de prelucrare statistică și expresie grafică avansate, acest atlas poate fi considerat, fără dubiu, piatra de temelie a conturării unei veritabile școli de geografie electorală la nivel național.

Received: 08.01.2015
Revised: 17.01.2015
Accepted: 18.02.2015
Published: 02.04.2015